

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četrt leta 6 K. in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se upravištvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične tevilke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Volitve v tržaški okolici.

(Dopis.)

Gospod urednik!

V naši cenjeni »Edinosti« poročate natančno in z ljubeznijo o slavju, ki smo je slavili po vsej okolici po slavni zmagi na volitvah v občinski zastop. Tudi jaz sem bil odločil, da Vam dopošljem poročilo, kako smo slavili zmago v našem okraju. Ali z ozirom na to, da je naš okraj VI. volilni okraj v naši okolici, počakal sem s poročilom, da pridem šesti na vrsto. Ker sem pa natančno sledil poročilom ostalih okrajev, Vam moram reči odkrito in po pravici, da bi Vam moral tudi jaz skoro isto napisati, kar ste poročali o slavju v družih okrajih. Zato Vam jaz danes le čisto na kratko opišem naše bolj priprosto, a iz sreča prihajajoče veselje, ki smo je izražali povodom našega zmagosnega dne.

V S v. Križu je bilo popoldne v Maganjevi gostilni vse nabito naših narodnih vojakov. Mej njimi je bilo lepo število domačih pevcev, ki so z našo pesmijo še bolj vneli prevesela srca naših značajnih možpoštenjakov.

Gledalcu se ni zdelo več, da je v gostilni, ampak bilo mu je kakor da je v družbi svatov. Tu nisi opazil ni sledi kake nasprotnosti in hinavščine, nisi čul zbadljivk ne drezanja, ampak videl si poštenega okoličana-Križana v objemu sladke radosti iz osrečujočega veselja! Vsi so se udajali radosti na dogodku dneva — na činu, ki pomenja korak dalje na poti do našega odrešenja.

Še le zvečer je prišla v omejeno krmo šestorica nebodijihtraba. Prišli so te prodane duše z namenom, da bi napravili zgago in razpor. Ali zastoj so prišli. Grdi namen se jim ni posrečil. Narodni Križani so bili prepovedani, da bi si hoteli mazati roko po kaki dotiki s prodano krvjo! Niti pogledal jih ni nikdo, še manje pa govoril z njimi. Vsakdo se jih je izogibal kakor da so okuženi. In ko so sprevideli, da se jim hudobni nameni ne posrečijo, so se kar poizgubili natihoma in osramočeni.

To je najlepši način v zavrtnih izživah. Križani! S tem ste pokazali, da ste ljudje! Pokazali ste, da vaša voditeljica je glava, pamet, a orožje — možka samozavest in ponos.

Na Proseku je bilo vse živo. Vsakemu se je izražalo na obrazu jasno, nekajljeno veselje na tem, da so si izbrali svojim zastopnikom svojega, mej njimi samimi vzgojenega in zraslega moža, prijaznega in milega dra. Slavika. Kdo se ga ne spominja še iz za časov, ko se je ustanovilo na Proseku toli poznano pevsko društvo »Hajdrih«?! Kdo ne

ve, kaj je bil naš dr. Slavik temu društvu?! Da, niti najhujši nasprotniki ne morejo temu možu odrekat sploštvovanja. Zato bi se bilo zdelo Prosečanom — z malimi izjemami — čin prokletstva, izlajstva in grde nevhvaležnosti, ako bi bili napisali na glasovnico drugo ime, nego pa dr. Slavikovo. Zato pa je golo dejstvo, da vse nasprotnike dra. Slavika na Proseku sešteješ na prstih ene roke.

Kakšno veselje, kako prisrčno stiskanje rok in čestitanje je bilo tisto nedeljo na Proseku, ko se je mej nami pojavil naš novi zastopnik dr. Slavik!

In na Kontovelju?

V društveni krčmi na Kontovelju ni bilo najti popoludne prostorčka. Naši možje so sedeli rama ob rami! Vsakdo je vedel pripovedovati nekaj. Vsakomur se je na licu izražala zadovoljnost — vse je bilo srečno! In ko se je tudi mej te volilce-možje prikazal novi gospod zastopnik, zagromelo je kakor iz enega grla: »Živio dr. Slavik!« Zdelo se ti je, kakor da so otroci zazrli svojega očeta — zaščitnika.

Tu nisi opazil nobene izjeme, ker tista peščica nasprotnikov (kar jih je na Kontovelju), poskrili so se kakor vrabei pred nevihto in se niso upali na svetlo. Vest jih je pekla.

S tem zaključujem svoje poročilo o veselju v našem VI. okraju na izvojevani zmagi in kličem vsem: le vro in nevstrašeno naprej! Naprej brez odmora! Naprej v neprestanem delu za gmetno in kulturno povzdigo naše okolice! Naprej! Naša čestita zastava se mora dvigniti še više na tržaškem ozemlju! Naprej v boju, da pridemo preko boja končno do — miru, do plemenitega tekmovanja z našimi sodeželani druge narodnosti!

V ta namen si moramo priboriti njihovo — spoštovanje! A kako si priborimo to, kako jih prisilimo v spoštovanje? Z delom in možatim nastopanjem! Zakličem še enkrat: le naprej sebi na korist in čast in nikomur na škodo.

Politični pregled.

V Trstu, 5. maja 1903.

O položaju. Zadnje dni so se tako kopičili razni dogodki svetovne važnosti, da je diskuzija po novinah skoro popolnoma zanemarila našo domačo notranjo politično mizerijo. Celó o shodu mladočeških zaupnikov, ki je poprej vlekel na-se vso pozornost in čegar izid so prijatelji in sovražniki pričakovali nestrpno in nervozno, celo o tem shodu so se razpravljala nekako zaustavila in so ostajala v veliko ožjih dimenzijah, nego je bilo pričakovati po prejšnjem zanimanju in

cikaje na nezgodo, ki jo je Kvarger imel pred nekoliko leti in so mu po noči kmetje ukrali torbo s »tajnim sredstvom«, a se je eden njih, misle, da je to sir, pošteno najel in umrl. Kvarger ni rad slušal, da ga kdo spominja na to. Tako je tudi sedaj vse pordečil v svojem itak že rudečem obrazu. V zadregi je le nekaj odgovoril in je potem nadaljeval svoja pripovedovanja s sosednih vlastelinskih dvorih. Najbolj je začel hvaliti, ko je govoril o Veri, a strašno je psoval, ko se je spominjal Mikolaša, ki ga je bil odpodil.

Lev je slušal od strani. Nemoč je besedičil neprestano in veselo po svojem hitrem, na pol nerazumljivem načinu; omenjal je to in ono, a najbolj se je spominjal nekdanjih starih dni. Tudi Leva je njegova navzočnost zanesla v otroška leta, ko je bil ta stari Kvarger mistična oseba, tako nekako kakor prikazen iz germanskih pravljic, ki ima tisto »tajno travo«, za katero gredo slepo vse miši in podgane in jih potem ista zavaja — v vodo. Neke nežnost je silila Levu v dušo — neko hrepenenje po tisti dragi dobi — in

tudi po neutajljivi važnosti sklepov češke oficijelne politike za ves notranji položaj v državi.

Pa je bilo tudi te dni na vseh koncih in krajih dogodkov največje važnosti za veliko evropsko politiko.

Kar trije glavarji velikih držav so bili hkratu na potu. Predsednik francoske republike se je bil podal v Algir. To potovanje je bilo prirejeno gotovo iz velevažnih političnih ozirov — iz czirov na varovanje aspiracij Francije v Sredozemskem morju. — Z obiskom Loubeta v Algieru je hotela francoska diplomacija utrditi udanost in zvestobo te kolonije do republike in s tem utrditi tej poslednji oporo na severu Afrike in tekmovalni borbi za moč in oblast nad Sredozemskim morjem.

V isti hip pa so zopet oziri na veliko kolonijalno politiko odveli angleškega kralja Edvarda najprej v Lizbono na portugalski dvor, kjer so itak že v razmerju nekakega vazalstva nasproti Angliji. Ali tudi nasproti vazalu je dobro biti v dobrem prijateljstvu, si je mislil brzkone kralj Edvard in je hitel zatrjevati prijatelju na prestolu v Lizboni prijateljstvo Angliji do Portugala. In prijateljstvo Portugala je res velikanske važnosti za kolonijalno politiko Anglije. Po svojem zemljepisnem položaju je Portugal važna točka oziroma na Sredozemsko morje in na ocean.

Ali tu stojimo pred zaprti knjigo angleške politike. V Sredozemskem morju sti Italija in Francija tekmovalki. Ravno radi tega tekmovanja obrača Italija poželjivo svoje oči v Tripolis in gleda, kako bi si pridobila naklonjenost Anglije, da bi v Tripolisu, v sosesčini francoske Algirije, ustvarila italijansko protitežje francoskim aspiracijam na Sredozemsko morje.

Italija in Francija sti si torej tekmovalki, a kralj Edvard je iz Lizbone hitel v Rim in potem — v Pariz. In slaviti se je dal v obeh prestolnicah kakor izbornega prijatelja....!

Kje se varajo v računih: ali v Rimu ali v Parizu? Po tradicijah angleške diplomacije iz-za zadnjih desetletij je seveda sklepati, da je kralj Edvard v Rimu v resnici bolj naklonjen. To je tudi lahko umeti. V Franciji ima Anglija drugačnega partnerja, Anglija pa igra rada ulogo protektorice bolj šibkim, od katerih si more dajati plačevati protektorstvo po tisti ceni, kakor ravno ona hoče. Po koliko kolonijah širom sveta je Anglija dobrohotna protektorica, ali o tem se debeli le — ona sama. Tudi Italija bo morala brez dvoma drago plačevati prijateljstvo Anglije....

Neposredno za Edvardom je prišel v Rim drugi veliki — prijatelj Italije: Viljelm

iz Berolina. V Rimu je veliko slavje, na Dunaju pa menda nekoliko vihajo nosove. Po vsem: po številu prebivalstva, po zemljepisnem položaju, po vrlini vojske in po gospodarskih pripomočkih je Avstro-Ogrska brezdvomno važnejši člen trozveze, nego pa Italija... In vendar se sedaj v Rimu hrupno slavi prijateljstvo med Nemčijo in Italijo in cesarske in kraljeve napitnice zvene tako, kakor da ni bilo na božjem svetu kedaj kake Avstro-Ogrske, ki bi bila člen trozveze... Ali pa je res tako, da imajo na Dunaju le slušati, kar govorita v Rimu Viktor Emanuel in Viljelm, ter — ubogati?! Res, daleč nas je dovela trozvezna politika, da nas Italija gleda že tako od gori doli!

In mej tem, ko si napijajo mogočnejši v Rimu in v Parizu, padajo v Solunu bombe in šviga na Balkanu krvav plamen! Kri mučenikov teče v potokih... kri njih, ki so nam bratje po rodu in krvi. In naša Avstro-Ogrska bi hotela razširiti med temi slovan-skimi narodi sfero interesov, odpirati naši trgovini in industriji nova tržišča, ter večati politički vpliv monarhije, a slepa nje diplomacija si daje narekovati postopanje od slavofobnega Berolina in slavofobne Budimpešte...! Ali je možno za dobro stvar ubirati bolj narobe-potij?!

Tako je na vseh koncih in krajih svetovne politike živahno gibanje in razvrščanje sil in dogodki so tako akutnega značaja, da se ni lahko iznebiti občutka, da stoji Evropa na pragu velikih dogodkov!

Umevno je torej, da je naša notranja mizerija ob tolikih dogodkih stopila nekoliko v ozadje. Ali mizerija traja dalje in bo brzkone skoro zahtevala vse pozornosti gospoda Koerberja. Zadoja poročila trde vsaj, da je v češkem taboru veliko ogorčenje na gospoda Koerberja, ker bi mož hotel Čehe pacificirati z lepimi besedami, Nemce pa z bogatimi darovi. To ogorča v Čehih in dr. Koerber se utegne morda prepričati, da je češka obstrukcija še vedno v obežju verjetnosti vzlic temu, da na shodu mladočeških zaupnikov ni prišlo do skrajnega.

Na Balkanu. Po Carigradu se širi govornica, da namerjajo ustaši prirediti dne 6. t. m., na dan Sv. Jurija, v Carigradu in po drugih mestih atentate. — Vesti iz Soluna zatrjujejo, da je bilo tamkaj o atentatih in po atentatih z dinamičnimi bombami ubitih 500 oseb.

V Carigradu se vsi Bolgari jako strogo nadzorujejo in se nobenemu izvenarigraskemu Bolgaru ne dovoljuje ustov v mesto.

Turškim oblastvom se je posrečilo najti dve izdelovalnici dinamičnih bomb v Solunu in sicer obe v obližju otomanske benke. Ena izdelovalnica je bila v neki sobi, katero je imel že eno leto v najemu neki bolgarski

je bila soba še temna, in so na razpokah peči plazile žarke niti ognja in se je še hladni zrak jel ogrevati — on je željno poslušaval te glasove in je bil ves očaran od njih. In luč zjutraj prižgane svetiljke je prijetno delovala nanj in se mu je zdelo drugačna nego luč večerna. Pa potem prvo mikanje doli v kuhinji in na hodniku — že po koraku je poznal toliko Petra, kolikor Juriča in oskrbnika; potem zunan — daleč — daleč od sela zvonanje cerkve in kapel k zornici; potem odmev čevljev doli na cesti po otrdelem in zaledenem snegu; zatem pesem-budiika kokoši; ah — vse, vse mu je segalo v srce in se je zadovoljno nasmihal kakor dete, a ob enem je mislil z grozo na svoje življenje v mestu. In od časa, ko se je probudil ves dvor in bil po koncu, in je Lev z očesom segal do zmrznenega stekla na oknih, na katero so vsaki hip priletavale ptice, ostajal je nepretržno v nekem mirnem, zadovoljnem vzburjenju. Vse ga je radostilo, vsega se je veselil.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Episal Kaaver-Sándor-Gjalakti; prevel M. C.

XXIX.

— Pa odkod prihajate — Kvarger? — ga je vprašala gospa, potem, ko mu je določila mesto poleg meniha.

— Od kodi? Najprej naravnost iz Šj-prona, no, temu je že dva meseca — danes pa od našega Higina, kjer sem dobil nesrečnega Babetarja (tako je on imenoval Klenuševića) — oh ergnan — ein jammer — jaj — jaj — jaj — moj nesrečni Babetar — niti piti ne zna več: draga naša Babetica je uničila človeka. — Včeraj sem bil pri Laici, a predvčeršnjim pri Škenderju — krasni ljudje — divna gospóda! Še danes mi šumi glava — ali ne bojte se radi miši — stari Kvarger jim je še vedno gospodar.

— Samo da niste imeli zopet kakega nepoklicanega gosta — ga je zbol Tomica,

častnik, kateri se je izdajal za srbskega trgovinskega agenta, imenom Jurij Jurdan. — Naslednjega dne po atentatu so turški vojaki obkrožili hišo, v katerem se je nahajalo Jurdanovo stanovanje. V istem so razven Jurdana bili še trije njegovi prijatelji. Bolgari se turški vojakom niso hoteli podati, marveč so se branili z revolverji in bombami. Dva izmed njih sta se potem sama usmrtila, druga dva pa sta bila ubita od turških krogelj. J eden Bolgarov je pred svojo smrtjo vskliknil: »Tako umirajo Bolgari!«

Mnogo bolgarskih beguncev je došlo iz Soluna v Beligrad. Isti pripovedujejo, da je v Solunu jako nevarno. — Večina onih, kateri so uprizorili atentate, pa da je pobegnili.

C. kr. korespondenčni biro brzojavlja z Dunaja, da se je avstro-ogrška vojna mornarica podala pred Solun le v ta namen, da v slučaju potrebe pomaga avstro-ogrskim državljanom, vsprejemši jih na ladije ter da varuje trgovinske koriste, katere ima Avstrija v Solunu.

V isti namen je odposlala pred Solun svoje vojne ladije tudi Italija, in store jednako brzkone tudi druge velesile. — Govorice o intervenciji velesil da je popolnoma neosnovana.

»Fremdenblatt« poroča, da so na potu v Solun tudi ruska, angleška in nemška eskadra. Avstro-ogrška vojna eskadra izkrea lahko v slučaju potrebe 700 mož. Ako se bo pa ustaško gibanje še nadalje širilo, odpošlje Avstro-ogrška pred Solun še ladije »Aspera«, »Tiger«, »Panther« in »Arpad«.

»Kölnische Zeitung« priobčuje brzojavko iz Carigrada, v kateri se potrjuje vest, da so turški vojaki v Solunu tekom atentatov in po istih pomorili kakih 400 Bolgarov, ne da bi o tem gledali, da-li je kdo kriv ali nedolžen. Mnogo Bolgarov si je samo prizadejelo smrt, da so se odtegnili aretiranju.

Nadomestne volitve v Bolgariji. — Dne 3. t. m. vršilo se je v Bolgarski 11 nadomestnih volitev v sobranje. Volitve so se vršile v popolnem redu. Izvoljenih je bilo 8 vladnih in 3 opozicijski kandidati. Vladna stranka je izgubila dva in pridobila 6 mandatov, opozicija pa je izgubila šest in pridobila dva mandata.

Cesar Viljem v Rimu. Začetkom večerajšnje seje italijanske komore imel je predsednik Biancheri sledeči nagovor: Zbornica je gotovo z veseljem doznala, da se je včeraj vršilo izmenjavanje prirodnih čutil med kraljem Viktorjem Emanuelom in cesarjem Viljemom. Štejem si v dolžnost sporočiti zbornici, da sem bil po kralju predstavljen nemškemu cesarju, kateremu sem sporočil poklonstvo zbornice ter ga obvestil o zadoščenju naroda na tretjem obisku, katerega je cesar napravil Italiji in kralju, s čemer je pokazal svoje iskreno naklonjenost in prijateljstvo, ki veča italijanski narod z nemškim. Nemški cesar je mi je poveril nalogo, da naznanim zbornici njegovo zahvalo za čutila, katera sem mu jaz sporočil v nje imenu. Zahvaljujé se mu na tem šte sem si v dolžnost izročiti mu pozdrave in čestitke nemškemu narodu. Poslanci so ta predsednikov nagovor stoji poslušali.

Včeraj se je na čast nemškemu cesarju vršila v Rimu velika vojaška parada. Na prostor, kjer se je vršila parada, podali so se cesar Viljem, kralj Viktor Emanuel, nemški prestolonaslednik, princ Eitel Friderik in italijanski principi; kmalu za njimi pripeljala se je v vozu kraljica Jelena, katero so pozdravili cesar, kralj in principi. Po defiliranju vojaštva povrnila se je visoka gospoda v Kviringal.

Včeraj zjutraj je nemški državni kancelar grof Bülow konferiral z ministerskim predsednikom Zanardellijem in z ministrom za vnanje stvari, Morinom.

Kralj Edvard v Franciji. Angleški kralj Edvard je odpotoval včeraj iz Pariza. Na kolodvor so ga spremlili predsednik Loubet, vsi ministri ter predsednika zbornice in senata. Glasom obojevalnih poročil sta bila predsednik Loubet in kralj Edvard na potu do kolodvora predmetom živahnih ovacij. Poslovitev na kolodvoru da je bila zelo prišerna.

Kralj Edvard je zadrževal, da ga je bivanje v Parizu očaralo in se je zahvaljeval za prekrasen vsprejem. Slednjé je zatrdil, da mu njegovo bivanje v Parizu ostane v vednem spominu.

Tržaške vesti.

† **Simon Rutar.** Iz Ljubljane je došla žalostna vest, ki je globoko pretresla vsakogar, ki je poznal odličnega slovenskega zgodovinarja in pisatelja in nad vse blagega človeka, gospoda profesorja **Simona Rutarja**.

Človek se težko brani solze, ko čita, kake tragične smrti je moral umreti ta za razvoj naše zgodovinske literature prezaslužni mož.

Smrt ga je zalotila, na kratko povedano, tako-le:

Prišedši predinočnim okolo 10. ure domov, in znebiti se deloma obleke, je bil šel na stranišče, vzeši seboj svečo. Tu je hotela nesreča, da mu je sveča užgala srjeco in ta drugo obleko, ki jo je imel še na sebi. Nesrečni profesor je sicer trgal obleko s sebe in je hitel v stanovanje, toda opekline so bile tako hude, da je mejpotoma obnemogel, se zgrudil na hodniku na neki zaboj in — tam umrl. Čudno pa je, da ga nikdo v hiši ni čul klicati na pomoč.

G. profesor Rutar je bil Primorec — rojen pod Krnom na Tolminskem — zato je posebno ljubil to naše Primorje in je istemu z veliko ljubeznijo posvečal svoje književno delovanje in je z vneemo in opravičeno jezo zavračal psevdohistorike, ki so pretvarjali zgodovinska dejstva s tendencio, da bi služili krivičnim italijanskim aspiracijam v teh deželah.

Po dovršenih studijah je bil pokojnik najprej suplent v Gorici, potem je služboval v Kotoru in nazadnje na realni oziroma na gimnaziji v Ljubljani.

Spisov njegovih, večih in manjših, je nešteto, a vsi pričajo, da je bil Simon Rutar temeljit zgodovinar in zemljepisec, s katerim se more naša slovenska literatura pohvaliti.

V Trstu je imel pokojnik mnogo prijateljev, znancev in spoštovateljev. V vseh teh je sočutje povodom tragične smrti pokojnega profesorja Rutarja pristno, globoko, resnično. Pokojniku bodi trajen hvaležen spomin med nami!

Mestni svet. Sinoči je imel naš novoizvoljeni mestni svet svojo prvo sejo, katere se je udeležilo 51 svetovalec. Sejo je otvoril vladni komisar, namestništveni svetnik vit. Jettmar in je v imenu vlade toplo pozdravil novoizvoljeni mestni svet. V svojem nagovoru je povdarjal vladni zastopnik, da je bil mestni svet izvoljen od svobodne volje volilcev in zatrdil, da bo tudi on po svojih močeh sodeloval za blaginjo Trsta.

Ker je bil najstarejši člen mestnega sveta, Gustav Wieselberger, odsoten, prevzel je za njim najstarejši svetovalec Edgard Rascevič predsedništvo in pozval najmlajša dva člena dr. Peroo ta in dr. Spadona, naj prevzameta funkcijo tajništva. Po nagovoru predsednika vršile so se volitve komisij za verificiranje volitev.

Svet. Goriup je obžaloval, da hoče novi mestni svet slediti slabim tradicijam prejšnjega, ki je izključeval manjšino t. j. okoličanske poslance iz vsake komisije, odseka itd. Zdi se mu to nekorektno in proti načelom parlamentarizma, po katerih se mora tudi manjšinam dati primerno zastopstvo v odsekih. Na listkih, kateri so bili od večine sestavljeni za izvolitev verificacijskih komisij, ne vidi imena nobenega zastopnika okolice in želi, da bi bil vsaj v komisijo za verificacijo volitev v okolici izvoljen vsaj en člen izmed okoličanskih poslancev, za katerega predlaga dra. Gregorina.

V oba odseka so bili na to izvoljeni sami italijanski svetovalci. Svetovalec dr. Gregorin pa je dobil 8 glasov in svetovalec Goriup 5 glasov.

Na to je bila seja zaključena.

Hrvatski dijaki v Trstu. Ozirom na našo večerajšjo vest o prihodu hrvatskih dijakov v Trst, posnemljemo tu iz izvirnega lista gospoda profesorja Sulentića, kateri list nam je bil predložen, da hrvatski dijaki pridejo točno jutri zjutraj ob 9. uri 25. m. z Reke v Trst. Znamo, da bodo uredniki slovenskih in hrvatskih listov v Trstu hrvatske profesorje in dijake pričakovali na južnem kolodvoru, da jih tam bratski vsprejmejo in pozdravijo.

Kakor smo omenili že včeraj, prirede hrvatski dijaki z njihovima profesorjema svoj izlet na Opčine, Prosek, Miramar in Barkovlje v četrtek popoldne. Svrha temu izletu je v glavnem ta, da gosti spoznajo na njihovem lastnem ognjišču in pragovih njihovih

lastnih hiš svoje mile brate Slovence, osobito one naše okoličane, ki so se ravnokar tako junaško držali na volitvah, davši s tem vsem drugim Slovanom sijajen izgled samozatajevanja in narodne samozavesti.

Ob tej priliki bodo torej hrvatski gostje na lastne oči videli in na lastna ušesa čuli govor naših simpatičnih slovenskih okoličanov.

Mi od strani našega uredništva pozdravljamo že danes prisrčno in simpatično prihod naših bratov hrvatskih dijakov in priporočamo toplo vsem rodoljubom v Trstu in v okolici, osobito v Barkovljah, na Proseku in na Opčinah, da bratski vsprejmejo naše goste.

Končno pridodajemo še, da se bo po inicijativi gospoda profesorja Mandića v četrtek ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu« v Barkovljah prijateljski sestanek s pevskim večerom. Uverjeni smo, da na ta večer prihiti mnogo Hrvatov in Slovencev in želeli bi bilo posebno, da bi bil častno zastopan tudi hrvatski in slovenski ženski spol, ker vsaka kita cvetja je lepša, ako jo dišijo živobojne in dehteče — rože.

Dogodki v Riečanjih. Iz Riečanji nam pišejo: V zadnjem času objavljajo nemški in italijanski listi vseh barv strastne napade proti naši slovanski cerkveni občini. Jezé se, da nas ni še konec. Mi pa smo dobre volje in čakamo z veseljem na bližnjo rešitev.

»Naš« po sili-kapelan gospod Krančič se čuti velikega mučenika — morda zato, ker niso še vsi Riečanji v ječi! Medtem je pa njemu prav dobro in hodi pridno na sprehod v Boršt, kjer je — on — vrli slovenski svečenik — v znanem zavetišču italijanskih fanatičnih duhovnikov — vsakdanji gost. V Riečanjih ni nikakega zvonjenja ter traja še vedno »tíhi teden«. Maša je samo ob nedeljah; v cerkev seveda ni nikogar iz Riečanji. Imeli bi poročati tudi o nekaterih ponesrečenih nastopih, ali to bodi pribranjeno za boljše čase.

Dne 28. aprila smo imeli zopet pogreb nekega 50-letnega moža, kateri je izjavil na smrtni postelji, da mu ne smejo pustiti pogrebu latinskega duhovnika! Zato ga je pokopal vaški župan. Tudi imamo sedaj v Riečanjih stalno orožniško stražo. Noč in dan se izmenjujejo orožniki, ki stražijo gospoda Krančiča. Seveda nimajo nikakega opravila, ker je v vasi vse mirno in veselo.

In tako živimo torej naprej, kakor živé naši bratje v Macedoniji pod turško zapovedjo. Število nekrščenih otrok je že naraslo na 11 — civilnih pogrebov smo imeli že 5 — a na poroko čaka več parov.

Take so razmere v avstrijskem Primorju in v škofiji tržaško-koperski — potem, ko so z bodali razgnali cvetočo katoliško občino.

To bodi še posebej v odgovor nazovnikatolikom okolo »Amica« in večerajšnjemu poluuraadnemu »Trieste!« Na vsa nečuvena grdenja in vse klevete dajajo Riečanji sami najboljši odgovor se svojim nepretržno mirnim vedenjem. Nasproti vsej kleveti stoji dejstvo, da se ni še nijeden Riečanje pregrešil proti zakonu. Nasprotno pa imajo nekateri javni organi na sebi žig, da so zlorabili avtoriteto cerkve in države v svoje strankarske in fanatične namene.

Le klevetajte torej dalje! Umazana pena vaše klevete ne dosega Riečanjev, pač pa pada nazaj na — obrekovalce!

Izlet v Riečanje. Od sv. Jakoba nam pišejo: Lepa družba iz župnije sv. Jakoba se nas je zbrala, ki smo delavski praznik dne 1. majnika porabili v to, da smo šli v obiske k milim nam riečanjskim sosedom. Doznavši o našem prihodu, pričakovali so nas sredi vasi in so nas, po prisrčnem pozdravu, odveli v prijazno gostilno Kuretovo. Tudi več riečanjskih žen in deklet je prišlo v našo družbo, kjer smo se zabavali z njimi ob milem slovenskem petju. Sami niso vedeli, kako bi dali izraza svoji hvaležnosti na tem, da jim v tej kritični dobi, katero morajo preživljati, sosede izkazujemo bratske simpatije in jim tako nudimo moralno oporo. V izraz te hvaležnosti so nas tudi pogostili po običaju slovanske gostoljubnosti. Zatrdjali so nam, da so jim v največo tolažbo ravno vseobče simpatije od strani priprostega slovenskega delavskega ljudstva pri sv. Jakobu. Pred odhodom so se poslavljali od nas na uprav ganljiv način, a nekoliko njih nas je spremljalo celó do Trsta!

Hvala jim na izkazanem gostoljubju in na bratskem vsprejemu!

Slovenščina na naših sodiščih in

italijanski poslanci. — I seveda: kjer je grešna borba proti najelementarnej pravici, kjer se zagrajuje poti do pomirjenja med obema narodoma v teh naših pokrajinah, kjer divjajo furije, čim se je kaj zgodilo, kar bi moglo ublažiti nasprotstva, kjer koli se vrše taki čini prokletstva: tam so gotovo po koncu tudi tisti prosluli italijanski državni poslanci, in se postavljajo gonji na čelo, da že v kali duše vsaki poskus v dosego tistega plemenitega cilja, kateremu pravimo pomirjenje med ljudmi na podlagi enakega prava! To jim je tisto — proketo rokodelstvo, tisti družbi znanih državnih poslancev iz našega Primorja...!

Včeraj že smo omenili, kako so šli — vrše svojo grdo nalogo ščuvanja — k ministerskemu predsedniku pritožiti se radi namičljene »slaviziranja« primorskih sodišč. Šli so in — lagali! In naravno to: v borbi proti pravici more biti le laž v orožje! Italijanski poslanci so zatrdjevali ministerskemu predsedniku, da radi tega »slaviziranja« primorskih sodišč vlada med italijanskim prebivalstvom silno razburjenje...!

Ministerski predsednik in voditelj pravosodnega ministerstva, dr. Koerber, je odgovoril na to, da njemu ni ničesar znano o kakem slaviziranju primorskih sodišč, da pa vsekakor vestno prouči njihove pritožbe.

Italijanski poslanci stavili so na to v poslanski zbornici tudi tozadevno interpelacijo.

K tej interpelaciji se morda še povrnemo. Že danes pa moramo zaklicati v svet, da je to najdrznejša med vsemi mnogimi ne-reznicami, kar so jih italijanski poslanci še zagrešili na Dunaju, ako pravijo, da je italijansko ljudstvo vznemirjeno. Mi kličemo na pričanje vse meščanstvo tržaško, ki nam mora pritr-diti, da med meščanstvom samim ni niti sledi kakega razburjenja radi slovenskih kazenskih razprav. In mi jim ne delamo nikake krivice, ako tem italijanskim poslancem zalučamo v obraz težko očitjanje, da oni hočejo se svojim nastopanjem še le izzvati vznemirjenje, da torej zagrešajo grdi čin ščuvanja naroda proti narodu!

Ne, italijansko meščanstvo ne more biti vznemirjeno, dokler se njemu ničesar ne jemlje! Pač pa so vznemirjeni le nekateri židovski odvetaiki, ker ne poznajo slovenskega jezika in ker so prekomodni, da bi se ga naučili, a ker se boje za svoj ljubi služek! To so tisti odvetaiki, ki pač mrze slovenski jezik, a ne mrze slovenskega — denarja! Razburjeni so, ker se boje, da bodo trpeli zasluzeno škodo radi svoje ne-sposobnosti za vršenje odvetniške prakse v taki jezikovno mešani pokrajini, kakoršna je naše Primorje. Preneumno pa je, ako nam govore o kakem razburjenju med italijanskim prebivalstvom, ker za Italijane je pač vse-enc, v katerem jeziku se vršijo kazenske razprave proti — slovenskim obtožencem! Italijani bi mogli biti razburjeni še le tedaj, ako bi njih hoteli soditi v slovenskem jeziku! Zato je le gola resnica, da pametno italijansko prebivalstvo celó odobruje to, da se slovenski obtoženci sodijo v slovenskem jeziku! Tej resnici na ljubo treba konstatirati, da iz italijanskega ljudstva v našem mestu smeгаа vidno izginja tisto slepo sovražstvo proti slovenskim sodeželanom, katero sovražstvo so zasejali Židje in v prvi vrsti židovski advokate, in katero sovražstvo hočejo umetno ohranjati, ker imajo od narodnih bojev svojo korist!! Oni in edino oni so, ki nočejo miru!

Stopnjevanje veljave slovenskega jezika. Pišejo nam: Kedor se hoče prepričati, do kje je na tržaškem ozemlju slovenski jezik v veljavi, se mora peljati po novi tramvajevi progi iz Trsta na Opčino. Iz mesta do vrhu Škor klje to opažal na drogih, stoječih ob železnici, smolaške napise! — Od Škor klje do Opčine pa laško nemško-slovenske, ali pa nemško-laško-slovenske! Na samih Opčinah ima nemščina častno mesto, med tem ko se nizdolu vrstata v prvenstvu — laščina in nemščina! Torej je stvar prav za prav taka: če se hoče Slovence voziti s to železnico, bi moral iti do Škor klje peš, to je do tam, od koder dalje se priznava tudi slovensščini — tretje mesto! Sedaj znamo, do kje ima naš jezik vsaj nekaj veljave! In vendar se v tem postopanju na železnici Trst-Opčine ne kaže le sovražstvo, ampak tudi smešna malenkostnost.

Zahvala. Nismo se nadejali, da nas na dan 1. majnika obišče tako velika družba milih nam slovenskih gostov. To je bil za našo vas najlepši dan. Ne preostaja nam

druzega, nego da izrečemo iskreno, iz slovenske duše prihajajočo zahvalo:

našemu izvoljenemu, gospodu dr. Gregorinu, predsedniku političnega društva »Edinost«, gosp. profesorju Mandiču, odborniku istega društva, g. dr. Slaviku, gostom iz sosednjih Opčin in izlasti zastopniku V. okraja, gospodu Ivanu Goriupu, predsedniku društva »Zvon« na Opčinah, g. Ferdinandu Ferlugi, milim gostom iz Rojana, veliki družbi gospodov, gospa in gospic iz Trsta in pa milim bratom in sobojevnikom od sv. Ivana. Prihod teh poslednjih v tolikem številu nas je posebno vzradostil, ker je še tesneje spojil bratake vezi, ki nas od nekdanj spajajo s slovenskimi brati pri sv. Ivanu. Verujejo naj nam, da so te vezi neporušne!

Konečna zahvala naša pa gre pevskimu društvu »Zvezdi« od sv. Ivana in »Slov. pevskega društva« iz Trsta in pevovodju tega poslednjega, gospodu Srečku Bartelu. To so se naslajala naša sreča! Takega petja še ni čula naša vas.

Hvala torej, hvala še enkrat vsem, ki so prihiteli k nam slaviti našo zvestobo. Mi pa jim prisegamo, da to zvestobo hočemo ohraniti za vse čase, dokler bo živel slovenski rod v tržaški okolici.

Z zahvalo spajamo tudi prošnjo, naj nam mili gostje ne štejejo v zlo, ako postrežba ni bila taka, kakor bi bilo želeli. Ali kdo se je mogel nadejati takega števila gostov! Ne, na toliko družbo nismo bili pripravljeni.

Konkoneleci.
Slovenska gledališna predstava. Že mnogo let je minolo, odkar se niso zbrali Slovenci v gledališču »Feni« e«. Pred leti so se obhajala lepa slavja v tem gledališču. Opozorjamo samo na obo veliko veselico v prid družbe sv. Cirila in Metodija, ko so vsa mesta in okoliščanska pevaka društva pela znano skadbo »Kdo je mar!« Pred leti se je v tem gledališču dajalo tudi dramatične predstave, kakor »Županovo Miciko« in »Lumpacij Vagabund«.

Prihodnje nedeljo, dne 10. maja, bo zopet, čez dolgo, slovenska gledališna predstava v tem gledališču. Diletantje »Dramatičnega društva« v Trstu bodo predstavljali burko s petjem v 4 dejanjih »Pojdimona Dunaja«. Kolikor smo videli in čuli, je igra zelo zabavna ter je gotovo, da se bo izborna zabaval, kdor pride na predstavo.

Začetek predstave bo ob 7^{1/2} uri zvečer. Sedeži se že prodajajo v kavarni »Commercio«.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je doposlal Keve 3 K, katere so Binetu po nesreči trikrat pod mizo padle.

»Delavsko podporno društvo« bo imelo prihodnje nedeljo dne 10. t. m. svoj redni občni zbor, s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Razni predlogi in 5. Volitev novega odbora.

Občni zbor bo v društvenih prostorih, od 3. in pol ure popoldne.

Zavod sv. Nikolaja išče 5 priletnih žensk: 3 k orožnikom, 2 pa k udovcem, ki imajo deco. One, katere bi imele ljubezen za oskrbovanje osrotelih otrok, naj se priglase v Zavod. Zadostuje: »Zavod sv. Nikolaja v Trstu«.

Zavod sv. Nikolaja naznanja, da bo imel prvo nedeljo v mesecu juliju redni občni zbor spojen z vrtno veselico. Slavna društva v mestu in okolici so naprošena, da uvažajo to objavo o določanju dnevov za morebitne veselice.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 6. maja ob 10. uri popoldne se bodo valed narede tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Fabbri št. 4, hišna oprava; v ulici Castaldi št. 5, hišna oprava; v ulici del Boeco št. 11, in v ulici Tiziano št. 2.A, hišna oprava; v ulici Giulia št. 45, oprema v zalogi, železna blagajna in razno; v ulici Chiozza št. 24, ogledalo in 4 podobne; v ul. Solitario št. 29, hišna oprava; v ulici Acque št. 9, Gassparat in razno; v Vrdeli št. 435, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 14.5, ob 2. uri popoldne 16.2 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 754.9. — Danes plima ob 6.19 predp. in ob 6.22 pop.; oseka ob 0.29 popoldne in ob 11.51 popoldne.

Dober svet. Kdor želi nasejati lep travnik, temu priporočamo, da si naroči od c. kr. dvornega zalagatelja semen E d -

Munda Mauthner v Budimpešti mešanico trav imenom »Promenade« in Margarethen-Insel. Že 29 let zalaga Mauthner te semena najkrajšim nasadom v Budimpešti Marjetinim otokom.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Smrt uzornega moža.** Iz Preserij pri Komnu nam pišejo: Uzornega kmetovalca med nami je pobrala nemila smrt: umrl je naš Josip Forčič. Pokojnik je bil odličnjak v kmetijski stroki in kakor tak je bil odlikovan tudi od cesarja. Dne 23. aprila 1899 je namreč tedanji ces. kr. sežanski okrajni glavar, gospod Laharnar, pripel pokojniku od cesarja podeljeni mu zlati križec za zasluge na polju kmetijstva. Tri mesece potem je napal pokojnika hud revmatizem. Leži je moral vrti mož v postelji, katere ni zapustil nikdar več. Minolo nedeljo, dne 3. t. m., pa ga je rešila smrt skoro štiriletnih muk. Lahka mu gruda domača! Mi vsi mu hočemo ohraniti blag spomin, gospodarji pa naj — posnemajo izgleda pokojnikove!

× **Iz Podgrada smo prejeli:** Naša posojilnica razpisuje zgradbo »Narodnega doma«. Ves dotični trošek bo znašal 39.000 kron. Iz tega je razviden vrlo lep napredek posojilnice in je le želeli, da bi se je oprijeli vsi dobromisleči rodoljubi.

Slovenski stavbinski mojstri se sedaj pozivljajo, da se oglasijo s ponudbami.

Več je razvidno iz oglasa v današnjem listu.

× **Iz odborove seje »Slovenskega učiteljskega društva za koperski okraj«.** Po eoglasnem sklepu odbora, v seji dne 30. m. m. bo prihodnji društveni občni zbor, dne 14. t. m. ob 10. uri popoldne na Kozini v prostorih gostilne Šškovič. Odbor je določil Kozino iz več jako tehtnih vzrokov, med katerimi je posebno merodajen oni najugodnejše komunikacije.

Od vseh strani se ima na Kozino in s Kozine za dani čas najprimernejše železniške zveze. Nekoliko pred 10. uro prihaja vlak iz Trsta, nadalje iz Pulja in potlej še iz Divače.

Tržaški vlak je, kakor nalašč, za one gg. društvenike, ki se z istrskim vlakom še pred pol deveto uro pripeljejo v Trst, od koder potem takoj naprej odrinejo v Hrpelje; od drugih dveh strani pa morejo gg. društveniki kar naravnost prispeti na Hrpelje, od katerega je na Kozino komaj pet minut. Nasprotno pa ni nikake primerne železnične zveze za zborovanje v kakem južno-zapadno ležečem kraju okraja. V Dekane bi dospeli z vlakom še le okolo enajste ure, v Marezige ali v Šmarje pa še le celo popoldne, ker bi od postaje morali še peš hoditi do zborovališča. S Kozine odhaja vlak nekoliko po šesti uri zvečer v Trst, kjer ima zopet takojšnjo zvezo z istrskim vlakom; istrski vlak pa odhaja iz Kopra, oziroma iz Dekani že v sredi popoldne: vsekako prezgodaj glede na pozni dohod.

Nadalje se je odbor o izbiranju kraja zborovanja oziral tudi na gg. društvene člane iz voloskega okraja, katerih je že precej, a kakor vse kaže, se število istih še izdatno pomnoži.

Poleg tega si odbor po svoji moči prizadeva, da bi bilo zborovanje čim koristnejše, častnejše in prijetnejše. Zaradi tega upa, da bodo p. n. gg. društveniki tudi to vpoštevali in da se določenega dne polnoštevilno odzovejo se svojo udeležitvijo in to tim gotovjeje, ker se bo poleg navadnih za društveni red in prospeh ter stanovsko čast in ugled neizogibnih točk, razpravljalo tudi o drugih velevažnih stvareh.

Brezbržnost, gmotni troški in trud naj ne zadrže nikogar doma, ampak vsak naj pomisli, da se brez poštenosti in truda ničesar ne doseže! In pa, da nam, če ne bomo sami po svoji moči pospeševali lastnih stvari in koristi, ne pomore nikdo!

Torej še enkrat: dne 14. t. m. vsi na Kozino!

Za dobro postrežbo je poskrbljeno.

Posebna vabila s pridejanim vspešnim dopisje se pravočasno p. n. gg. društvenikom. Na svidenje!

Vesti iz Kranjske.

* **Postojnska čitalnica in telovadno društvo »Sokol«** v Postojni nameravata dne 14. junija t. l. skupno razviti svoji zastavi. Prihodoje dni razpošiljala se bodo vabila na slavna društva, različne korporacije itd., če se nameravajo ista udeležiti slavnosti. Natančnejši spored objavimo pozneje.

* **Velik požar** so imeli v Ljubljani v noči med 2. in 3. t. m. v Pollak-ovi tovarni. Zgorela je šupa za čreslo in več vagonov čresla. Škoda se ceni na 40.000 kron. Šupa in čresla sta bila zavarovana pri banki »Slaviji«.

Vesti iz Štajerske.

— **All se umejo!** Kdo? Nu, da: nemški srditeži in c. k. uradniki na Spodnjem Štajarskem. Lepo ilustracijo teh razmer nam daje nastopna brzojavka, ki je došla »Slovencu« iz Maribora:

»Celjski župaa Rakuseh se je pripeljal z dvema mestnima odbornikoma semkaj, bil na kolodvoru od tukajšnjih nemško-nacionalnih s e d r i j s k i h uradnikov prisrčno sprejet in je z njimi vse popoldne živahno konferiral. Tukaj je razširjeno mnenje, da se p-svetujejo zaradi različnih tožb, provzročenih po brežiških nemirih«.

Take so te razmere. Nemci, pijani šovinizma in sovaštva do Slovencev, so uprizarjali v Brežicah prava tolovajstva, a sedaj konferirajo z njihovimi voditelji c. k. sodni uradniki, kako bi se tolovaji mogli — izmuzniti.

Brzojavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 5. (B) — Zbornica poslancev. — Na tozadevno interpelacijo posl. Schönererja je odgovoril ministerski predsednik dr. Koerber, da on ne misli ničesar storiti radi stanja »ex lex« na Ogrskem, kakor bi v nasprotnem slučaju ogrska vlada nič ne ukrenila. Tudi na razpravo o nagodbenih predlogah ne more stanje »ex lex« na Ogrskem nič vplivati ali je to stanje ustavno ali ne, o tem imajo odločiti le poklicani činitelji na Ogrskem. Če bi se pa hotelo cdročšajem na Ogrskem v tem trenutku dajati pomen v tem zmislu, da isti pomenjajo razliko v sodbi med obema državama o predpogojih nagodbe za leto 1867., potem bi moral ministerski predsednik najodločneje zavrniti tako početje kakor nasprotno življenskim interesom tostranske polovice.

Na interpelacijo posl. Biankinija radi dogodkov na Hrvatskem odreka ministerski predsednik vsak odgovor, ker se vprašanje tiče dogodkov, ki se tičejo izključno Ograke.

Sploh smatra minister za neumestno, da se tu stavlja interpelacije, za katerih razpravljanje državni zbor ni kompetentni forum. Predloga poslanca Irota in Biankinija, naj se o teh odgovorih otvori debata, sta bila odklonjena. Na to se je nadaljevala razprava radi afere Reotus. (Radi postopanja knez nadškofa Kohna v Olomucu.) Zbornica je s 70 proti 35 glasom najnujnu predlogu posl. Stranskega pripoznala nujnost in se je takoj pričela meritorna razprava. Na glasovanju o meritumu se je pokazalo, da je zbornica nesklepčna, vsled česar je predsednik sejo zaključil.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 5. (B.) Siri se govoric, da so Albanci v vilajetu Skoplje umorili nekoga turškega generals. Resničnost te govoric pa še ni potrjena.

CARIGRAD 4. (B.) Zadnja konzularna sporočila o vedenju varnostnih organov in vojaštva povodom dogodkov v Solunu potrjajo soglasno, da je bilo isto na sploh dobro.

Nova kanonika.

DUNAJ 5. (B.) Cesar je imenoval župnika v Medulinu Andreja Byliza in profesorja veronauka na državnem gimnaziju v Pulju, Severja, častnima kanonikoma konkatedralnega kapitelja v Pulju.

Kralj Edvard predsedniku Loubetu.

PARIZ 5. (B.) Predsednik Loubet je prejel nastopno brzojavko od kralja Edvarda: Cherburg. Predno zapustim francozka tla izrekam Vam še enkrat svojo prisrčno zalogo na prisrčnem vsprejemu, ki ste mi ga Vi, Vaša vlada in Vaš narod priredili povodom mojega bivanja v Franciji. Spomin na to ne izgine nikoli iz mojega spomina.

MATTONI
GISSHÜBLER
nirams
alkoholna kiselina

Izdajatelj in odgovorni urednik **FRAN GODNIK**.
Lastnik konsorolj lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

»Delavsko konsumno društvo« pri sv. Jakobu v Trstu
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

VABILO

IV. redni občni zbor

ki se vrši

dne 17. maja 1903. ob 4. uri popoldne

v slovenski šoli pri sv. Jakobu, ul. Giuliani 28.

po nastopnem vspešnem:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo o delovanju v prošlem upravnem letu.
3. Čitanje, pojasnilo in odobrenje letnega računa.
4. Prememba zadružnih pravil po predlogu odbora.
5. Interpelacije, želje in nasveti udov na podlagi § 21. zadružnih pravil.
6. Volitev ravnateljstva.
7. Dopolnilna volitev nadzorništva.

Opomba: P. n. udje dobe od 25. aprila t. l. naprej do časa občnega zbora bilanco in vabila, kojega prej m e t e j potrditi vsak dan v društveni gostilni p i sv. Jakobu.

»Podgradska posojilnica in hranilnica«.

Št. 88 1902.

Stavbeni razglas.

Odda se izvršitev stavbe

»Narodni Dom«.

Trošek proračunan je na K 39.000.

Pismene p e n u d b e vložiti je do 15. maja in priložiti vadij v znesku K 1950.

Načrti, troškovnik in stavbeni pogoji so na uvid v posojilnični pisarni.

Stavbeni material (kamenje, apno) je deloma pripravljen.

Zveza v Podgrad je s sedečih poslaj: Trnovo-Bistrica ali Šapljane (10 km.), Hrpelje Kozina (20 km.)

Podgrad v Istri, 1. maja 1903.

Starešinstvo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osušil v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, modern sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 25. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Proti
kašlju, grlobolu, hripavosti, kataru, upadanju glasu. itd. itd.
zahtevajte vedno
GONTO
PASTIGLIE LA PRENDINI
TOSSE
Čudovit učinek pri povoh, govornikih, prepevdni-
kih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škatljicah v Prendinjevih lekarnah
v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah
kakor tudi po celi Evropi.
Škatljica stane 60 stotink.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Ker v smislu § 49. zadr. pravil občni zbor sklican za 3. maja ni bil sklepčen, sklicuje se na podlagi istega §. zadr. pravil

XI. redni občni zbor

„Tržaške posojilnice in hranilnice“
registrovane zadruga z omejenim poroštvom,
kateri bude

v nedeljo 24. maja t. l. ob 10. uri predp.
v prostorih posojilnice („Slov. Čitalnica“)

ulica S. Francesco 2.

DNEVNI RED:

1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim zakladom.
4. Razni predlogi*.)
5. Volitev enega uda načelnštva.
6. Volitev nadzornštva.

K obilni udeležbi vabi

Načelnštvo.

TRST, dne 31. marca 1903.

*.) § 50. Vsak zadržnik sme pri občnem zboru staviti predlog, kateri niso na dnevnem redu. O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretra, ali, če se morajo izročiti posebnemu odseku, ali nadzornstvu, ali pa načelnštvu, da se o njih poroča na bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo potem postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora.

Društvo „Šibeniška Glasba“

išče godea, ki zna trobiti na krilni rog (Flügelhorn) ali kornet, in jednega godea, ki zna svirati na bombardin; ista morata biti sposobna za kako drugo službo.

Prednost imajo prosilci, ki so služili v vojakih v taki lastnosti.

Ponudbe je doposlati na upravo „Šibeniške Glasbe“, katera daje tudi pojasnila. Za vsaki slučaj bilo bi dobro priložiti spričevala.

ŠIBENIK, dne 29. aprila 1903.

Uprava „ŠIBENIŠKE GLASBE“.

Prodajalnica

zelenjave, sadja, piva, vina in sladkarij je na prodaj. Več pove naša uprava.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in brobno. Cenike razpošilja franko.

GLOBUS

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

centralno ravnanje na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavnica 2,000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega ogleda, izplačavši v slučaju ženitve ali prehoda v vojakove zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso tš. 7. Telefon 469.

Prodajalnica obuval G. Mayer Grego.

TRST. — Riborgo št. 19. — TRST.

Velikanski dohod za spomladni čas.

Qbuvala za pospode
črna, angleška po gl. 3.20, rumena,
> po gl. 3.50.

Specijalitetu obuval za dečke.

Qbuvala za gospe.
črni ali rumena, angleška po gl. 3.50
nizki čevlji lakirani a beli po gl. 1.90

Naročbe po meri.

Izbor oblek za moške in dečke.

TRGANJE KAŠELJ

v rokah in nogah preneha vsakomu v treh dneh ako se posluži antirheuminega mazila. Cena steklenice s točnim navodilom in s poštnino, ako se denar naprej pošlje, gl. 1.20.

Želodčne bolezni, težka prebavljanja pri pormanjkanju teka, koncanju, rezavici in bruhanju grče in prenapeti želodec. zaslženje, naval krvi v glavi, črevesne bolezni zdravi . . . . .

ŽIVOTNI BALZAM „SALVATOR“

On čisti kri ter je najbolje zdravilo za notranje in vnanje bolezni.

Cena omotu 12 steklenič 2 gl. 50 nvč., 24 steklenič 4 gl. 50 nvč., s poštnino, ako se denar naprej pošlje lekarni

„SALVATOR“ v Varaždinu (Hrvatsko)

LILJANOVA POMADA EPICARIN

preneha ako se uporabi steklenico trpotčevega soka in francoskega čaja. Cena s poštnino ako se denar naprej pošlje gl. 1.40. Pri zastaralih bolečinah treba nadaljne troške.

Jaz Ana Csillag

se svojimi 185 centimetrov dolgimi Loreley-lasmi dobila sem jih vsled 14-mesečne uporabe svoje samoiznajdene pomade. To so najslavitejše avtoritete priznale za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, povspesuje rast istih, poživlja lasnik povspesuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gl., 2 gl., 3 gl., 5 gl., Pešiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa poštnim povzetjem povsem svetu iz tovarne kamor naj se pošiljajo v a naročila.

ANA CSILLAG

DUNAJ I., Graben št 14
BERLIN, Friedrichsgasse št. 56.

Blag. gospa. Ana Csillag!
Prosim pošljite en lonček Vaše izvrstne pomade, na naslov eksel. gospe grofice Kiemansegg, namestn. soproge na Dunaju, Heringgasse 6, III nadst., koje z dobrim uspehom uporablja za negovanje lasij.
Spoštovanjem
Komorna dama Nj. eksel. Irma Pletzl.

Gospa Ana Csillag!
Pošljite mi zopet 2 lončka Vaše dobre pomade.
Gospa. gener. konzula Gutman Bernhardstr. 1

Mad. Ana Csillag!
Uljudno prosim pošljite mi po povzetju 1 lonček Vaše izvrstne pomade za raščo lasij
Spoštovanjem
Emilija Radunsky
kom. dama pri Nj. zviš. gospej princezinji Hoenlohe, Châteon de Roncy.

Gospa Ana Csillag!
Prosim pošljite po povzetju 2 lončka Vaše pomade za raščo lasij. Jaz sem razočarana o dobrem in hitrem vspehu. Moji lasje so čudovito v kratkem času zrastle in se povsod kaže nova raščo vled česar mi je v prijetno dolžnost Vašo pomado povsod priporočati.
Spoštovanjem
Grofica E. W. Zedwitz
Unt. Neuburg b. Asch (Česko).

Gospa Ana Csillag!
Prosim pošljite mi vnovič še en lonček Vaše izvrstne pomade za lasi.
Princezinja Carolath, (Cöthen. Ahn.)

Blagor. gosp. Ana Csillag!
Po nalogu Nj. ekselence gospe pl. Syögyeny-Marich (avstr. poslanice v Berlinu) prosim uljudno izročiti mi en lonček Vaše izvrstne pomade. Sprejmite ob jednem toplo zahvalo. Gospa grofica se je zelo pohvalno izražila o dobrem uspehu pomade.
Z vsem spoštovanjem
Frieda Giese, komorna dama Nj. ekselence.

Gospa Ana Csillag!
Prosim pošljite mi 4 lončke Vaše izvrstne pomade
Ces. in kr. konzulat v Rigi.

Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim pošljite po povzetju 1 Skatljico Vaše čudodelne pomade zaraščo lasij.
Spoštovanjem
Dr. A. Zepold, kopal. zdrav. Ernsdorf Šlesko.

Velec. gospa Ana Csillag!
Pošljite mi takoj še en lonček Vaše dobre pomade. Z dosedanjjo uporabo sem zelo zadovoljna. Naslov: Etelka pl. Mally, soproga sodn. preds. v Temesvaru.

MUZIKALIJE-

Katalogi za
Klavir
Harmonium
Gosli
Cello
Citre
Komorno godbo
Orkester
Kitaro
Pesmi
Humoristiko
Zbore
Duette, Tercete
Dela za učenje
itd. razpošilja
brezplačno
in franko
OTTO MAASS
Zaloga Muzikalij DUNAJ VI/2, Mariahilferstrasse 91

!! V korist !!
„Osrednji šolski Matici“
Humpuleška sukna
- - - in lodni. - - -

Moderno blago za obleke iz čiste ovčje volne po nizkih cenah priporoča

Karol Kocian

tovarna sukna
Humpolec Česko
Uzorci zastoj in franko.

Za zmanjšati velikansko
Zalogo blaga,
prodaja po redki
priložnostni
ceni

F. PIANO Borzni trg št. 4.

konfekcije
židano in vol-
neno blago, pre-
proge, pregrinjala in
snovi za pohištvo.

L. Luzerjev obliž za turiste.

Pripoznano najboljšo zdravilo proti kurjim očesom, žuljem itd.
Glavna zaloga:
Lekarna L. SCHWENK,
DUNAJ-MEIDLING.
Naj se obliž za
zahteva **Luzerjev** turiste po
K 1-20.
- Vobiva se v vseh lekarnah. -

M. Aite
trgovina z manifakturnim blagom
ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zal go kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico usoda more v polni meri zadostiti vsem zahtojem cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platneuga in bombažnega blaga, prtov in prtičkov ter vsake vrste perila-bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilenine raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnataneje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1,000.000
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu izrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu (Dalmacija.)
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzloga.
Promet s čeki in nakaznicami.